

Úvod	5
PLANETA ZEMĚ	6
Naše planeta je součástí vesmíru	6
Kde jsme?	8
Kdy jsme?	9
Tvar a rozměry Země	10
Určování zeměpisné polohy	12
Glóbus	13
Země v pohybu	14
Otáčení Země	14
Oběh Země kolem Slunce	16
Jediná přirozená družice Země	18
Co způsobují pohyby Měsíce?	18
Opakování	20
MAPA – OBRAZ ZEMĚ	21
Co je to mapa?	22
Co můžeme vidět na mapě?	22
Jak mapa vzniká?	24
Druhy map	24
Práce s mapou	26
Určování azimutu	26
Orientace mapy a určení vlastního stanoviště	26
Znázornění prošlé trasy	27
Měření na mapách	28
Opakování	30
PŘÍRODNÍ SLOŽKY A OBLASTI ZEMĚ	31
Výprava za poznáním přírody naší planety	31
Po čem šlapeme	32
Putující kontinenty	34
Jak se rodí hory	36
Jak vznikají ostrovy	38
Bez vody není život	40
Atmosféra – vzdušný obal naší planety	42
Deštník, sluneční brýle nebo rukavice?	44
Kdo nás živí?	46
Proč u nás nežijí lední medvědi?	48
Polární kraje	50
Tam, kde jsou stromy vysoké jako tráva	52
Vzhůru do lesů!	54

OBSAH

O krajině slavných indiánských časů	56
Krajina olivových hájů	58
Komu stačí kapka vody	60
Kde jsou jen dvě roční období?	62
Vlhký zelený ráj	64
Království hor	66
Lidé v ohrožení	68
Jak lidé využívají přírodu	70
Opakování	72

JAK ŽIJÍ LIDÉ NA ZEMI

73

Domov, obec, stát, světadíl	73
Lidé na Zemi	76
Jak se lidé odlišují	78
Kde lidé žijí	80
Život ve městech	82
Lesy – přírodní bohatství Země	84
Voda – nezbytná podmínka života na Zemi	86
Kdo má na starost obživu lidí?	88
Pšenici, kukuřici nebo rýži?	90
Od nerostných surovin k automobilu	92
Jsou zásoby přírodních zdrojů na Zemi omezené?	94
Co potřebujeme každý den?	96
Od koňských povozů k superrychlým vlakům	98
Boeing nebo Hikari	100
K čemu potřebujeme služby?	102
Jak rozdělit země podle vyspělosti	104
Život v rozvojových zemích	106
Co jsme ještě o rozvojových zemích neřekli	108
Život ve velmi vyspělých zemích	110
Co jsme o rozvinutých zemích ještě neřekli.....	112
Opakování	114

SVĚT SE PROPOJUJE

115

Svět se propojuje	115
Mezinárodní spolupráce	117

ZEMĚPIS O PRÁZDINÁCH

120

REJSTŘÍK POJMŮ

121